Monitor sociaal domein Westervoort

2e rapportage 2026

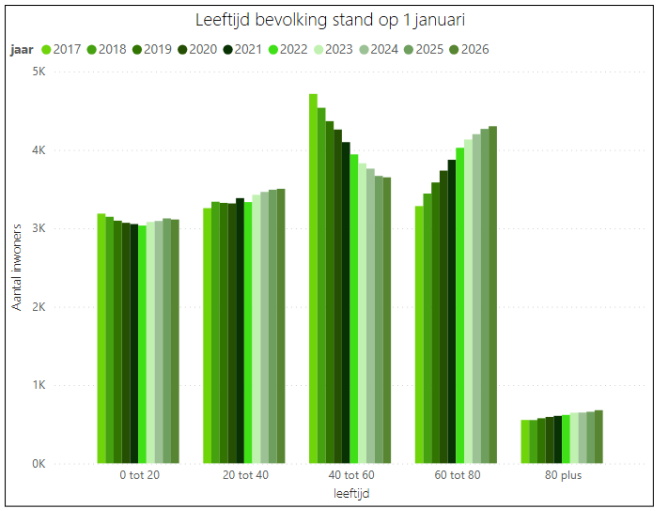
Inleiding

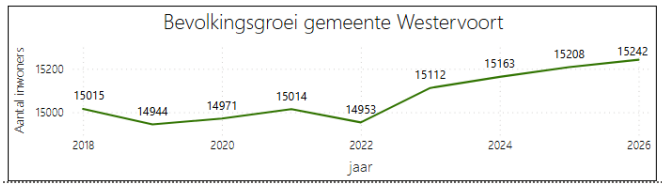
Deze monitor laat zien waar 1Stroom mee bezig is en wat de resultaten over het tweede kwartaal van 2026 zijn. Naast algemene demografische gegevens worden aan de hand van de vijf beleidslijnen uit de uitvoeringsagenda de (financiële) ontwikkelingen zichtbaar gemaakt. Daarnaast zijn op enkele onderdelen ook prognoses gemaakt voor de komende jaren. Deze resultaten en ontwikkelingen worden geduid met een tekstuele analyse. Om inzicht te krijgen in waar 1Stroom staat in vergelijking met andere gemeenten zijn waar mogelijk ook regionale en landelijke cijfers opgenomen. De gegevens in de tabellen en grafieken zijn bijgewerkt met de meest actueel beschikbare gegevens. Als deze uit externe bronnen komen, zit er soms meer tijd tussen voor deze ook voor ons als gemeente beschikbaar zijn. Daardoor komt het dat gegevens die per halfjaar beschikbaar zijn, soms maar weergegeven zijn tot medio 2025.

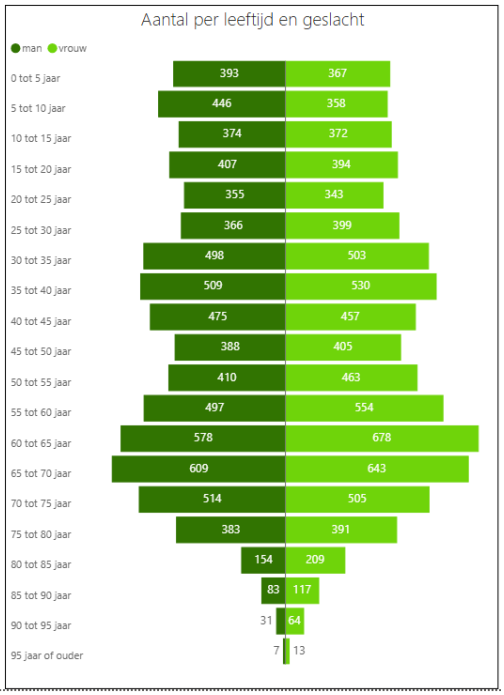
Ontwikkelpunten

Deze monitor voor het sociaal domein is onderdeel van de bredere doelstelling om data gedreven werken binnen 1Stroom te implementeren en is in ontwikkeling. In de blauwe tekstvakken in deze monitor worden ontwikkelpunten van deze monitor toegelicht. De ontwikkelpunten worden gerealiseerd en zo mogelijk al opgenomen in de volgende monitor SD.

1. Demografische ontwikkelingen

Op 1 januari 2026 had Westervoort 15.242 inwoners. Het aantal inwoners is afgelopen jaren gestegen.

In de grafiek met een overzicht van de leeftijdsverdeling van de jaren 2017 t/m 2026 zien we dat het aandeel van inwoners met een leeftijd van 40 tot 60 jaar flink gedaald is en het aandeel van 60 – 80 jaar juist is gestegen. Het aantal van 0 – 20 jaar en het aantal van 20 – 40 jaar stijgt licht vanaf 2023. Maar tevens is er groei in de leeftijd 80 plus.

Ontwikkelpunten (01)

Dit hoofdstuk heeft als doel om inzicht te bieden in maatschappelijke ontwikkelingen en trends. De inhoud moet nog nader bepaald worden, een optie is om de algemene gegevens te splitsen per dorp en wijk.

Verder kunnen we meer dan alleen demografische ontwikkelingen opnemen, zoals de volgende onderwerpen:

- *Demografisch: bevolkingsopbouw, huishoudsamenstelling, bevolkingsontwikkeling (groei /krimp, migratie), nieuwkomers, statushouders.*
- *Sociaal: (tekort aan) passend woningaanbod, huur/koop/sociale woningbouw, eenzaamheidsrisico, vrijwilligers (naar leeftijd), mantelzorgers (naar leeftijd), mate van burenhulp verlenen, profielen op gebied van eigen regie.*
- *Economisch: werkgelegenheid, werklozen, werkenden, uitkeringen, inkomen, armoederisico, kinderen in armoede, opleidingsniveau, SES scores, (tekort aan), voortijdig schoolverlaters, thuiszitters (ipv schoolgaand).*
- *Gezondheid: gezondheidsprofiel (fysiek en mentaal) per leeftijd, mensen in intramurale zorg (per leeftijd en ziekte), mensen met extramurale zorg en welzijnsondersteuning.*
- *Technologisch: hoeveelheid ondersteuning via technologie, digitale aanvragen.*

Om definitief te bepalen welke gegevens in dit hoofdstuk worden opgenomen moet nog helder gemaakt worden op welke informatie gestuurd moet worden. Het bepalen van deze sturingsinformatie is een ontwikkelpunt.

1.1 Wachttijden

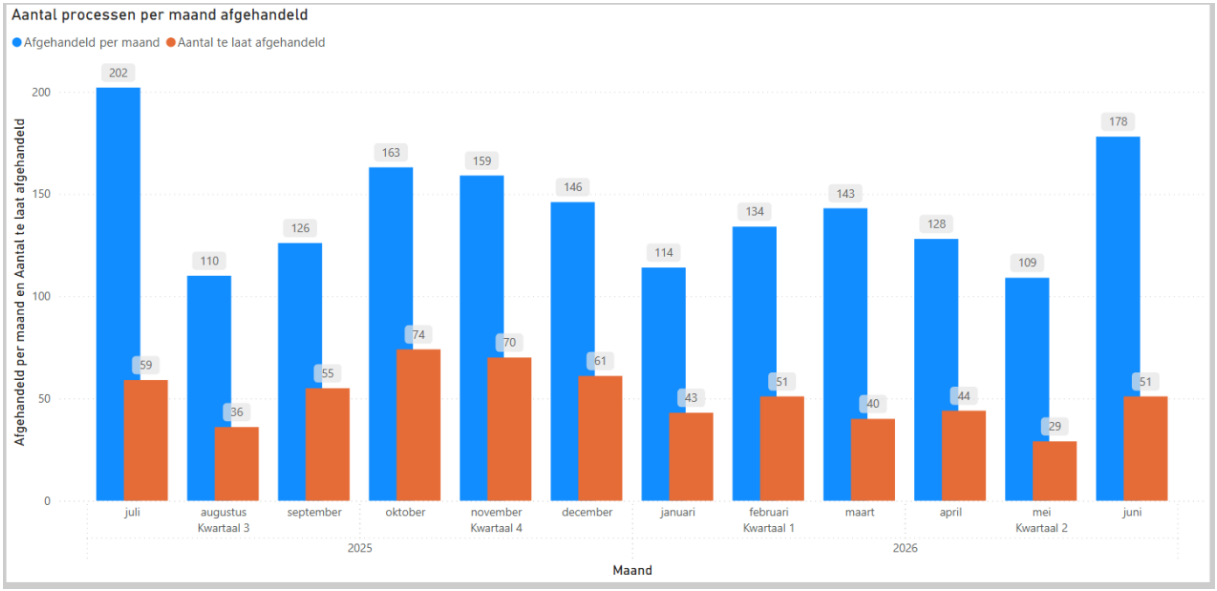
In onderstaande grafieken wordt het verloop van de werkvoorraad voor Wmo, Jeugd, Bijzondere Bijstand/ Minimaregelingen en Inburgering weergegeven. De grafieken laten het aantal afgehandelde processen (aanvragen, meldingen en verlengingen) per maand zien. Een proces is ‘te laat’ afgehandeld wanneer het proces buiten de wettelijke termijn is afgehandeld.

In het najaar van 2025 is extra capaciteit ingezet om de wachttijden voor Wmo te verkorten. De extra capaciteit heeft ervoor gezorgd dat een groot deel van de achterstand is ingelopen. Het laatste deel van de oude werkvoorraad moet nog worden weggewerkt, dit verklaart waarom er nog steeds een overschrijding zichtbaar is op de Wmo processen. Nieuwe processen worden vanaf 2026 grotendeels binnen de wettelijke termijn afgehandeld.

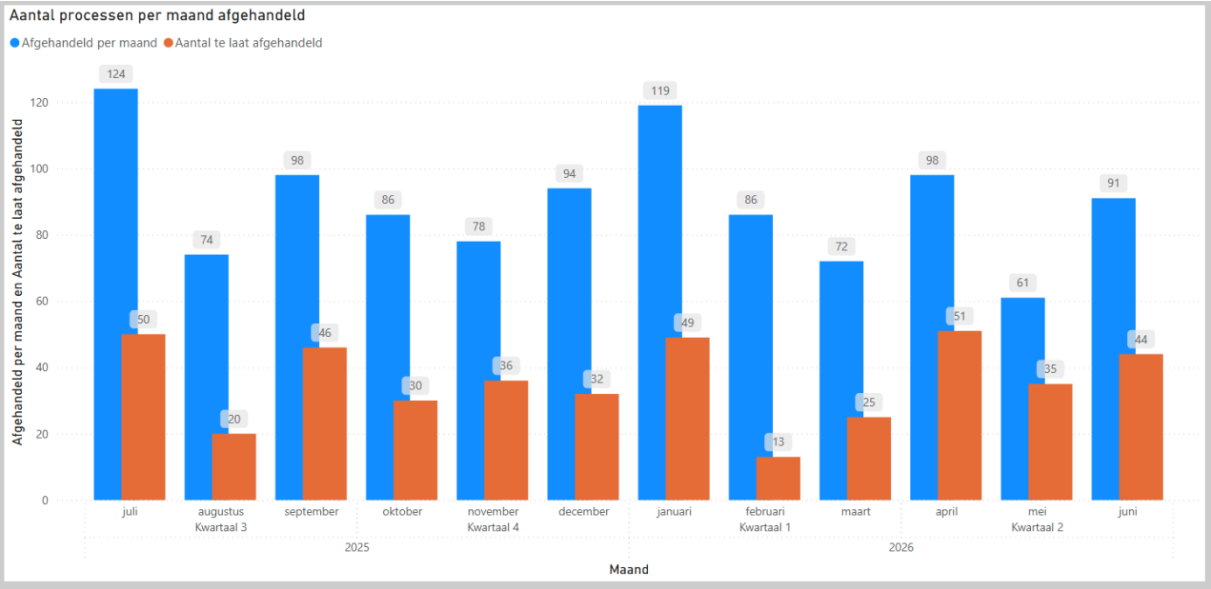
De wachttijd voor Jeugd meldingen bedraagt momenteel 20 weken. Het gaat hierbij om nieuwe meldingen. Om te voorkomen dat urgente zaken blijven liggen, worden alle nieuwe meldingen gescreend op urgentie en indien nodig met voorrang opgepakt. Aanvragen voor verlengingen/ continuering van zorg worden wel binnen de wettelijke termijnen afgehandeld. In het najaar van 2026 wordt extra capaciteit ingezet voor het wegwerken van de bestaande wachtlijsten.

De bijzondere bijstand kent geen noemenswaardige wachtlijst en pakt de vragen van inwoners binnen de wettelijke termijn op.

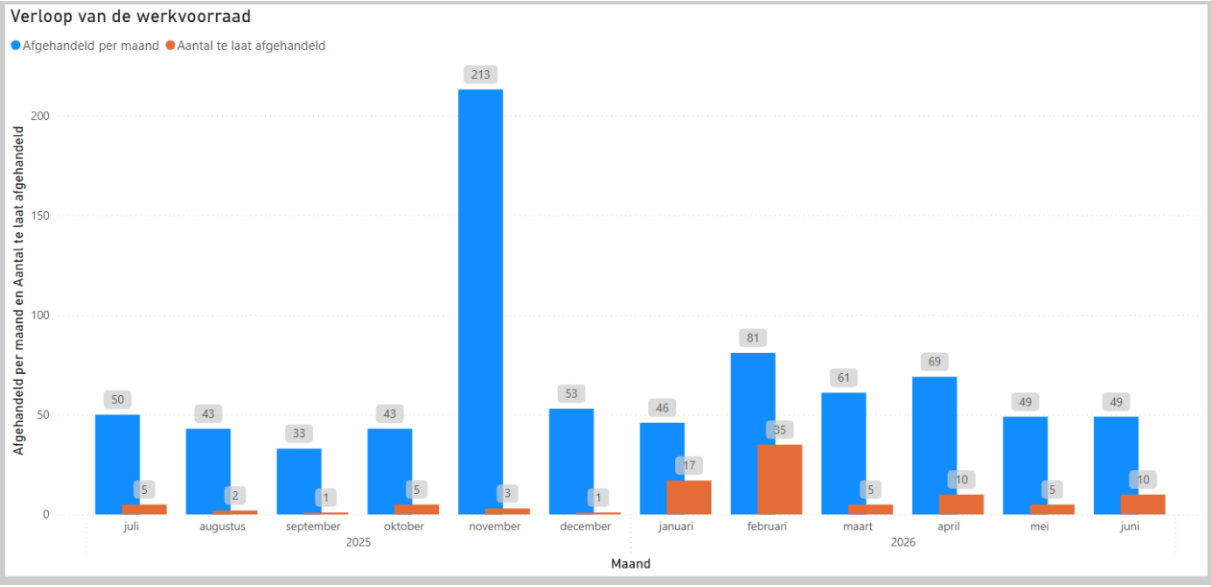
Wmo

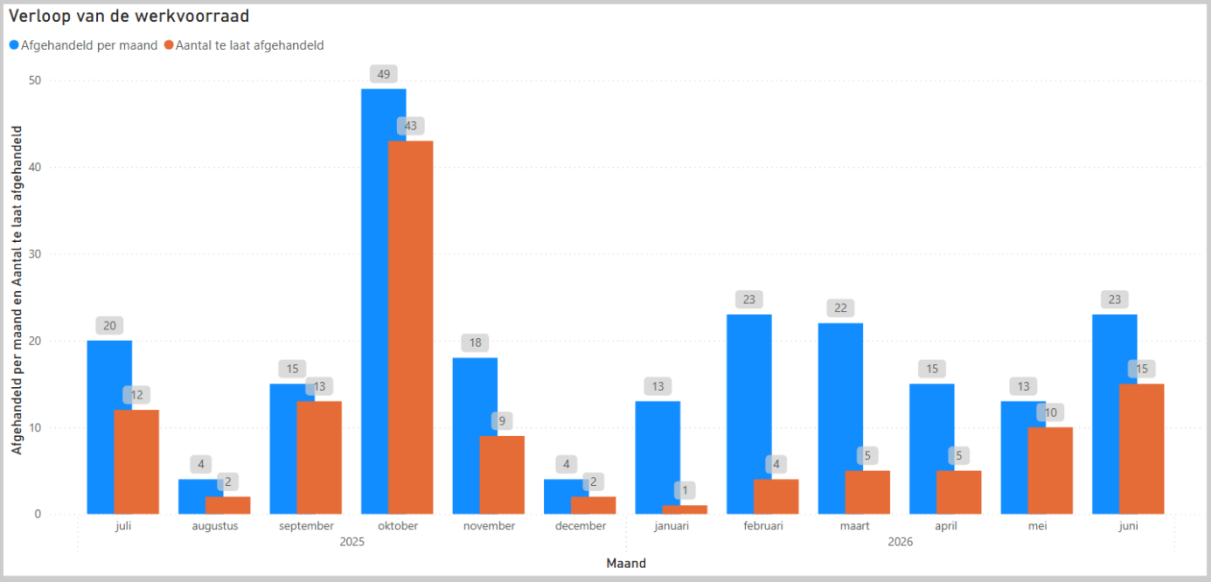
Jeugd

Bijzondere bijstand/minimaregeling

Inburgering

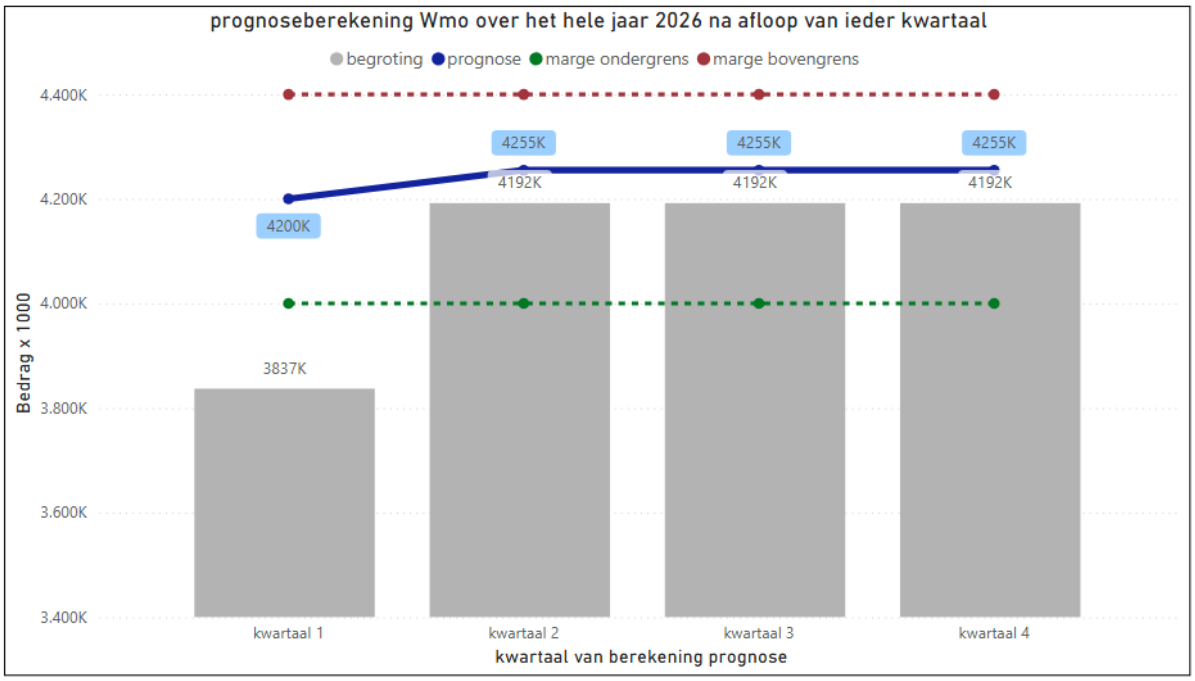

2. Vitaal deelnemen (lijn 1)

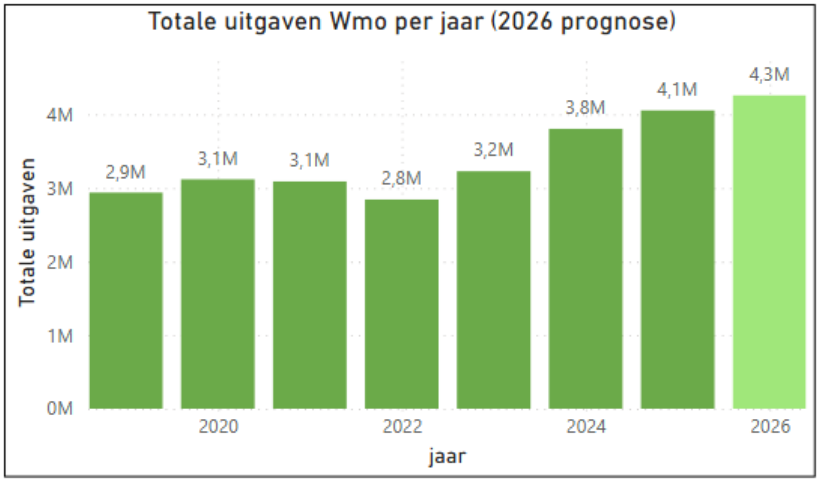
Deze lijn betreft de ondersteuning die geboden wordt aan volwassen inwoners om energiek en volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. Wettelijke kaders: Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Wet publieke gezondheid (Wpg), Wet langdurige zorg (Wlz), Woningwet.

2.1 Financiële stand van zaken maatwerkvoorzieningen Wmo 2026

Hieronder ziet u de financiële prognose voor het jaar 2026 voor de uitgaven voor de maatwerkvoorzieningen huishoudelijke ondersteuning/(groeps-)begeleiding en activerend werk. Deze prognose is gebaseerd op de afgegeven beschikkingen en de ingediende facturen.

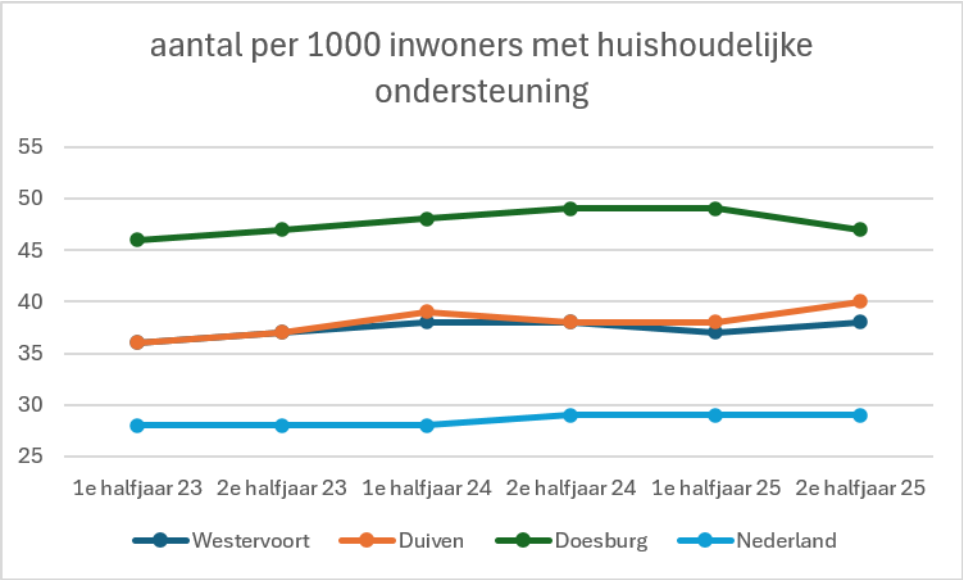
Toelichting afbeelding: na afloop van ieder kwartaal wordt de prognose van de uitgaven over het hele jaar opnieuw berekend. De prognose wordt dus ieder kwartaal bijgesteld. De maximale mogelijke afwijkingen t.o.v. het 1e kwartaal worden weergegeven met een marge bovengrens en een marge ondergrens. Deze grenswaardes zijn gebaseerd op ervaringen uit voorgaande jaren.
De prognose wordt vergeleken met de begroting. Het bedrag van de begroting bestaat uit de primaire begroting (= bedrag begin van het jaar) plus de wijzigingen van de voorjaarsnota, najaarsnota en de circulaires.

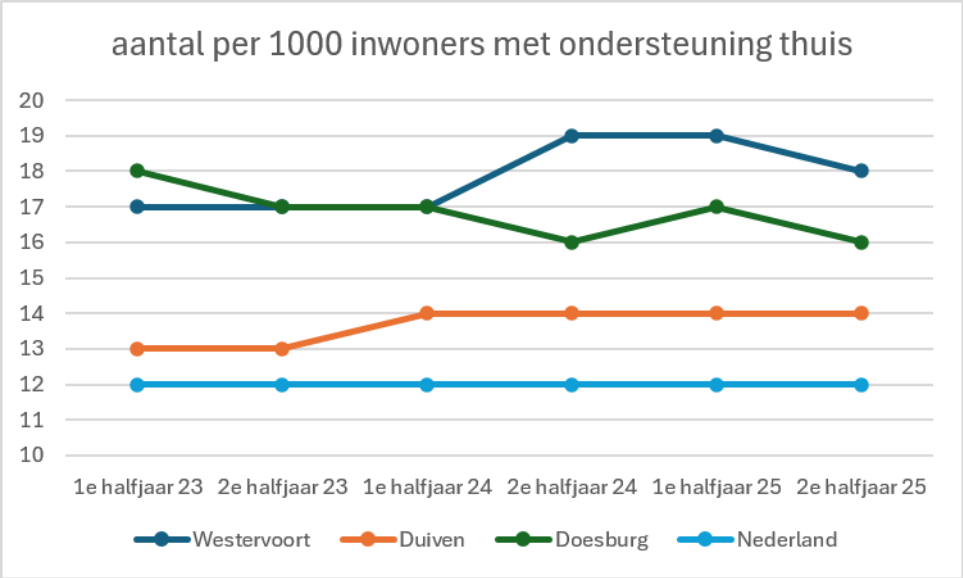

De uitgaven komen ongeveer € 60.000 hoger uit dan begroot. Het verschil in uitgaven met vorig jaar is € 200.000 hoger. Dit verschil met vorig jaar wordt grotendeels veroorzaakt door de tariefstijging. Daarnaast heeft het terugdringen van de wachtlijst gezorgd voor een stijging in het aantal toekenningen in 2025. Nu de wachtlijst is teruggebracht zien we dat de stijging in 2026 weer afvlakt. Ondanks de volumetoename van het aantal toekenningen, zien we dat er gemiddeld genomen minder uren worden geïndiceerd. Hierdoor stijgen de uitgaven in 2026 nauwelijks ten opzichte van 2025.

2.2 Aantal cliënten Wmo

Hieronder ziet u grafieken met aantal gebruikers per half jaar van de voorziening Huishoudelijke ondersteuning of van de voorziening Ondersteuning Thuis (dit betreft begeleiding en/of dagbesteding). De grafieken laat het aantal zien per 1000 inwoners.

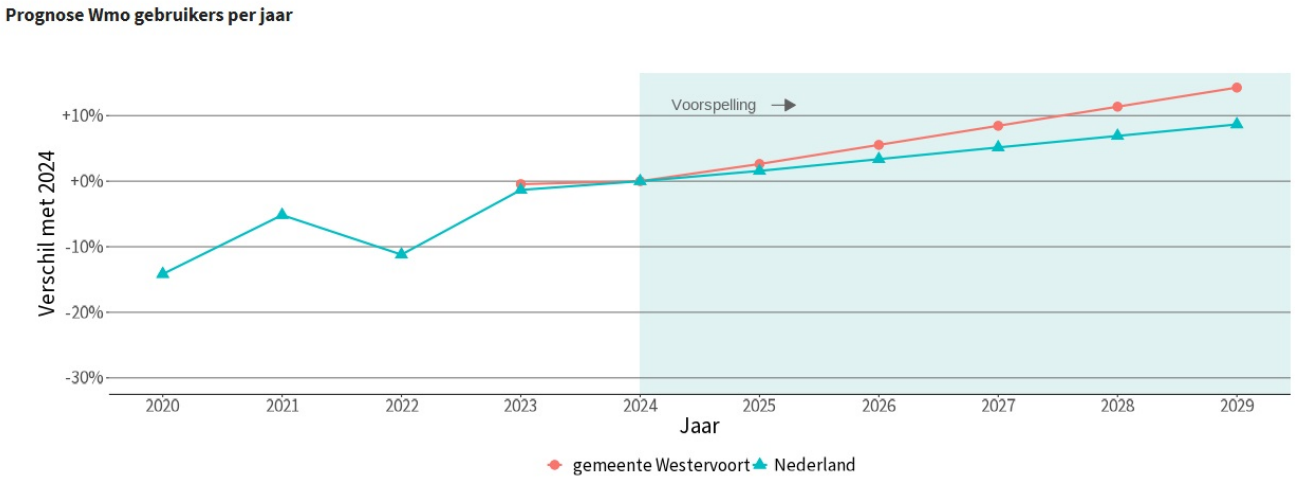

Bron: Waarstaatjegemeente.nl (van gemeente Zevenaar zijn geen gegevens beschikbaar)

2.3 Voorspelling Wmo

In onderstaande grafiek staat de voorspelling van het aantal toekomstige gebruikers van een Wmo-voorziening in Westervoort t.o.v. het jaar 2024. Dit in vergelijking met heel Nederland volgens het landelijke Wmo-voorspelmodel. Dit model maakt voor de voorspelling o.a. gebruik van de Wmo-gegevens die de gemeente Westervoort aanlevert sinds 2023 voor de Gemeentelijke monitor sociaal domein, de sociaal economische status (SES), aantal GGZ-zorggebruikers, nabijheid voorzieningen en prognose bevolkingsontwikkeling.

Bron: Wmovoorspelmodel.vng.nl

Bovenstaande grafiek laat zien dat het aantal Wmo gebruikers in Nederland van 2020 tot en met 2024 is toegenomen, zo waren er in 2020 14% minder Wmo gebruikers dan in 2024. Daarnaast laat deze grafiek ook de prognoses van het aantal Wmo gebruikers zien tot en met 2029. Zo is te zien dat het de verwachting is dat het aantal Wmo gebruikers in Nederland in 2029 met 9% is gestegen ten opzichte van 2024, in Westervoort wordt een sterkere stijging verwacht van 14%, vooral in het gebruik van Wmo (groeps)begeleiding.

2.4 Taalhuis

Jaarlijks faciliteert de regio Midden-Gelderland (Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) trajecten basisvaardigheden voor haar volwassen inwoners met als doel, dat zij een betere plek in de samenleving krijgen. Deze trajecten dragen bij aan één van de doelen van het ‘Programma Volwasseneneducatie & aanpak laaggeletterdheid regio Midden-Gelderland 2021 - 2024’ namelijk het faciliteren van leertrajecten voor volwassenen om hun basisvaardigheden te versterken. Deze rapportage beschrijft de impact van de trajecten basisvaardigheden uit 2024 – 2025 voor de samenleving in de regio Midden-Gelderland. De scores zijn gebaseerd op de ervaringen van deelnemers zelf. Zo ervaart 67,7% van de deelnemers in 2024 en 2025 een toename in inclusie op het gebied van nationale taalvaardigheden. Iets minder dan de helft van de deelnemers (42,1%) ervaart een toename in inclusie op het gebied van digitale vaardigheden.

Aantal deelnemers met toename sociale inclusie per variabele van sociale inclusie in % ↓	Trajecten Midden-Gelderland 2024 en 2025	Trajecten Midden-Gelderland 2023 en 2024	Trajecten Midden-Gelderland 2022 en 2023	Trajecten Midden-Gelderland 2021 en 2022	Trajecten Midden-Gelderland 2019
Sociale inclusie					
Nationale Taalvaardigheden	67.7	72.0	79.7	68.9	68.9
Digitale Vaardigheden	42.1	54.3	Niet gemeten in 2022- 2023	48.2	46.6
Assertiviteit	58.9	56.8	Niet gemeten in 2022- 2023	54.4	51.8
Financiële vaardigheden	57.9	Niet gemeten in 2023 - 2024	Niet gemeten in 2022 - 2023	50.9	Niet gemeten in 2019
Ontmoeten & ondernemen	60.3	55.9	68.8	66.3	55.3
Natuur- en sportactiviteiten	66.7	58.1	59.4	56.2	51.3
Ouderbetrokkenheid					
Opvoeding & gedrag	47.8	37.1	Niet gemeten in 2022- 2023	Niet gemeten in 2021- 2022	Niet gemeten in 2019
Kindcontact	39.1	41.4	Niet gemeten in 2022- 2023	Niet gemeten in 2021- 2022	Niet gemeten in 2019
Arbeidsmarktpositie					
Betaalde baan	18.5	23.5	Niet gemeten in 2022- 2023	20.0	21.4
Vrijwilligerswerk	28.6	29.6		31.9	25.7
Stage	7.7	14.8		16.3	17.2
Op zoek naar baan	28.0	22.2		21.3	31.5
Betaalde baan met begeleiding	22.6	22.2		20.8	23.0

Bron: Impact trajecten Basisvaardigheden Midden-Gelderland 2024-2025 door Prof. Dr. M de Greef

2.5 Tekstuele toelichting: Vitaal deelnemen

Wat zijn de successen?

Medio 2024 is het project herijking subsidiebeleid gestart en eind 2025 zijn 3 regelingen herijkt, te weten regeling sportstimulering, regeling Gezond en veilig opgroeien en de regeling Vitaal deelnemen. Begin 2026 is hard gewerkt aan de vernieuwing van nog eens 4 subsidieregelingen; amateurkunst, vrijetijdseconomie, volksfeesten en bewonersorganisaties. In het 2e kwartaal worden de regelingen 'Bibliotheekwerk, muziekonderwijs en Liemers erfgoed' en Professioneel welzijn gelanceerd.

Eind januari 2026 was de tweede bijeenkomst van Samen Sterker, dit keer in Westervoort. Er waren meer dan 60 vrijwilligers aanwezig van 40 clubs en verenigingen uit Duiven en Westervoort. De avond stond in het teken van praktische workshops. De deelnemers kregen informatie over onder andere fondsen werven, gebruik van AI en vrijwilligerswerk- en verzekeringen. De tweede bijeenkomst was opnieuw een succes. De avond werd met een gemiddelde van een 8 als goed gewaardeerd. De gemeenteraad heeft in Q1 een verslag van de bijeenkomst ontvangen.

In juni 2026 was de 3e bijeenkomst in Duiven, waarbij ruim 40 clubs in de sociale basis deelnamen aan uitgebreide workshops en elkaar leerden kennen via een netwerkbingo. Ook deze avond is positief ontvangen en mocht de fusie doorgaan, dan wordt in 2027 onderzocht of een bijeenkomst van Samen Sterker in Liemers verband georganiseerd kan worden.

Vooruitlopend op sterke lokale toegang is een sociaal werker van Santé Partners vanaf Q3 2025 aangehaakt bij het sociaal loket om vragen voorliggend nog beter te kunnen laten oppakken. In Q4 is de inzet van de sociaal werker geëvalueerd en is besloten om de inzet voor 2026 te continueren. Daarnaast is de jongerencoach verbonden aan het team jeugdconsulenten met diezelfde opdracht.

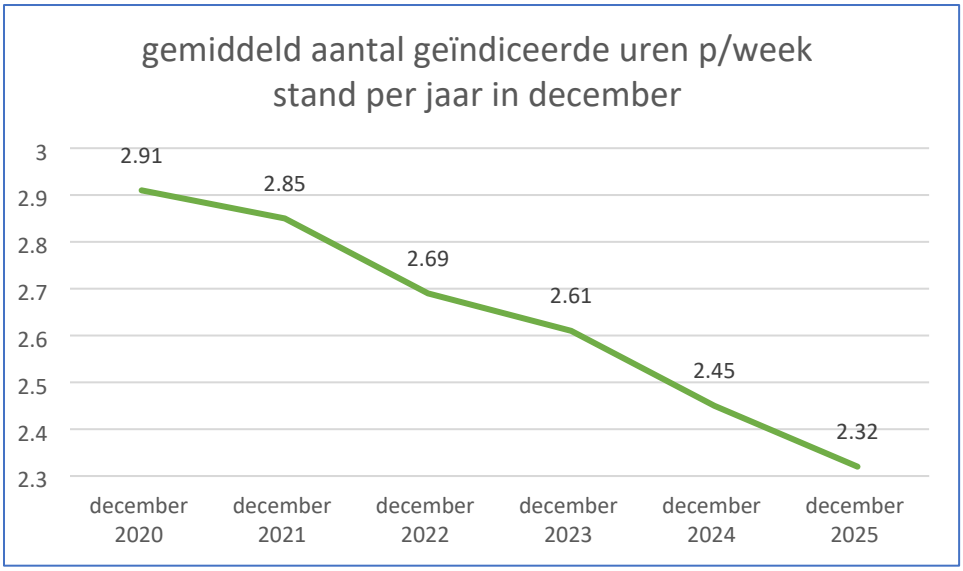
In het voorjaar heeft een denktank van ervaren bestuursleden zich gebogen over de ontwikkeling dat er clubs omvallen omdat er geen nieuwe bestuursleden gevonden kunnen worden. De Denktank bestond uit bestuurders van zowel Duiven als Westervoort. Resultaat van de denktank is het oprichten van een bestuursbrigade van ervaren bestuurders, die op afroep clubs in de sociale basis willen voorzien van tips en adviezen. Deze bestuursbrigade krijgt in het najaar verder vorm en wordt begeleid door de Vrijwilligerscentrale van Sante Partners.

Hechte wijkverbanden zijn onderdeel van het regionale programma 'Versterken Eerstelijn', waarin huisartsen, wijkverpleging, fysiotherapie, apotheek en welzijn per wijk samenwerken aan een betere aansluiting tussen zorg en sociaal domein. Centraal Gelderland telt inmiddels 15 actieve wijkverbanden, met een verwachte groei naar 25 eind 2026, parallel aan de vorming van een Regionaal Eerstelijns Samenwerkingsverband (RESV) in 2027. Beleidsadviseurs sociaal domein sluiten aan bij de overleggen 'hechte wijkverbanden' in de subregio Didam, Duiven & Westervoort. In het eerste half jaar van 2026 stonden een actuele sociale kaart, de aanpak van inwoners die tussen wal en schip vallen, en de aanpak van overgewicht bij volwassenen op de agenda, waarbij in Westervoort en Duiven inmiddels is gestart met de gecombineerde leefstijlinterventie 'Cool'.

Hechte wijkverbanden kunnen niet los worden gezien van bestaande verbindingen tussen zorg en het sociaal domein, zoals Welzijn op Recept en de ketenaanpak Valpreventie, gericht op het versterken van de sociale basis

Het netwerk DOEN!Westervoort heeft 3 ambities geformuleerd voor 2026: drempels verlagen, preventie voorop en samenredzaamheid. Daaraan liggen 2 voorwaarden ten grondslag: een integrale aanpak en met als doel lokale impact. Namens DOEN!Westervoort sluit de coördinator en de gemeente aan bij overleggen van de hechte wijkverbanden en zorgt op die manier voor een vertegenwoordiging van de sociale basis en welzijn. Het netwerk heeft een overzicht gelanceerd met ontmoetingspunten in Westervoort en in Q2 is een flyer uitgebracht met zomeractiviteiten.

In 2024 is de nieuwe instroom voor de algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning stopgezet. Met deze maatregel zorgen we ervoor dat de huishoudelijke ondersteuning betaalbaar en voldoende beschikbaar blijft. Omdat de huishoudelijke ondersteuning nu uitsluitend als maatwerkvoorziening wordt toegekend en de indicatiestelling volgens het normenkader HHM plaatsvindt, neemt het totaal aantal geïndiceerde uren per week nog steeds af (zie onderstaande grafiek). Hierdoor kan de beschikbare ondersteuning gericht worden ingezet voor inwoners die deze echt nodig hebben.

Wat zijn de uitdagingen?
We verwachten dat door de vergrijzing een grote vraag ontstaat naar Wmo-voorzieningen zoals scootmobielen. Daarnaast stijgen de kosten door de inflatie en loonkostenstijgingen. Het is een uitdaging om de kosten te dekken zonder de kwaliteit van de ondersteuning te verminderen.

Op dit moment zijn er nog niet voldoende levensloopbestendige woningen om de toekomstige vergrijzing op te vangen. Dit kan tot gevolg hebben dat er meer woningen worden aangepast (o.a. traplift). Met ondersteuning van de verhuiscoach/ doorstroomcoach stimuleren we inwoners om vroegtijdig na te denken over toekomstige woonbehoefte als de gezondheid afneemt.

Door de loonkostenstijgingen vragen professionele maatschappelijke partners om een hogere subsidie, waar we in 2026 vanwege lopende afspraken nog aan moeten voldoen.

Voor de realisatie van een sterke lokale toegang, is inzicht nodig in de sociale basis. Capaciteit om een actueel overzicht (sociale kaart) op te stellen en borgen, ontbreekt echter nog. Mogelijk wordt dit onderdeel van het project rondom de Sterke lokale toegang.

De ontwikkeling van een Sterk Lokaal Team vraagt om een sterke sociale basis, maar het ruime aanbod aan initiatieven en voorzieningen is moeilijk vindbaar door het ontbreken van een actuele sociale kaart. Capaciteit om deze op te stellen en te beheren ontbreekt nog; dit wordt onderzocht binnen het project Sterk Lokaal Team.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
Het Subsidiebureau heeft samen met betrokken beleidsadviseurs bezig met de herijking van alle andere subsidieregelingen in elke gemeente een informatieavond georganiseerd. De herijking zal ertoe leiden dat subsidies nog beter aansluiten op de gemeentelijke doelen en allen rechtmatig zijn

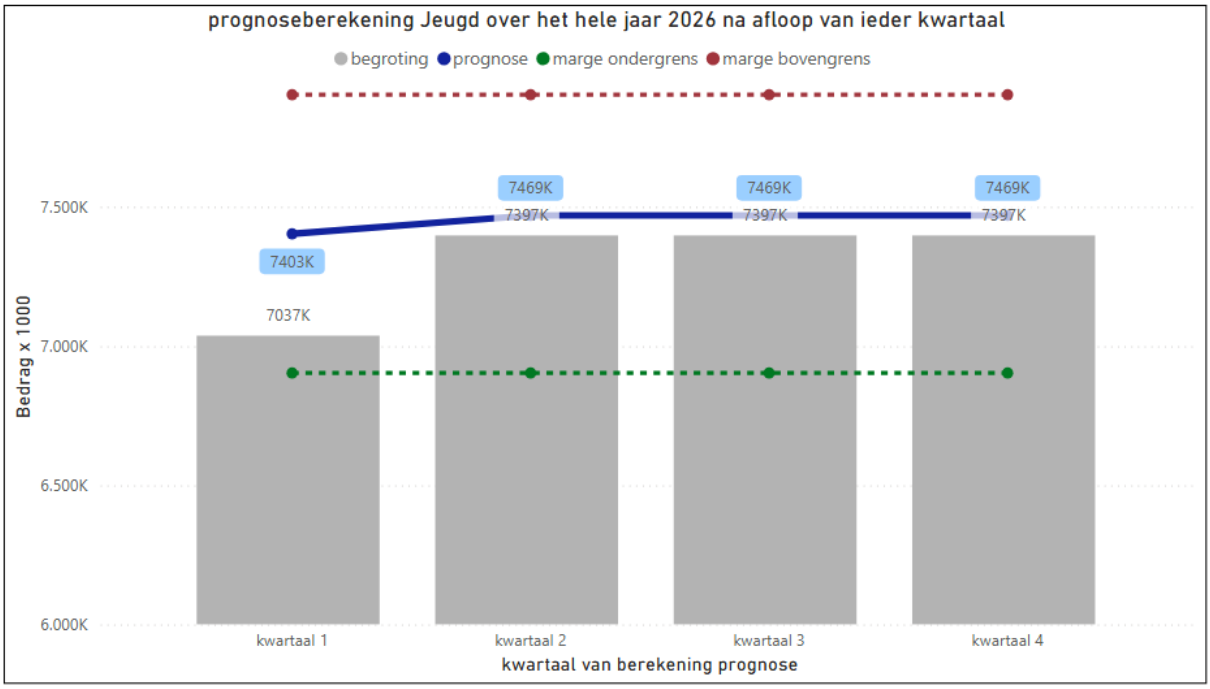
De overeenkomst met RSR voor de Wmo-hulpmiddelen loopt april 2027 af. Samen met de gemeente Doesburg, Duiven en Zevenaar zijn we de aanbesteding voor een nieuwe overeenkomst aan het voorbereiden.

3. Gezond en veilig opgroeien (lijn 2)

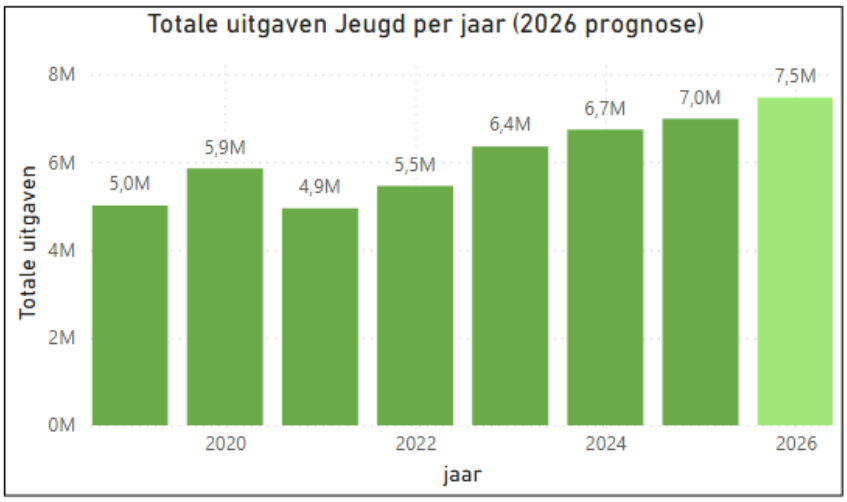
Deze lijn beslaat de ondersteuning die aan alle gezinnen, kinderen en jongeren geboden wordt om veilig en gezond op te groeien. Wettelijke kaders van deze lijn: Jeugdwet, Wet Passend Onderwijs, Leerplichtwet, Wet publieke gezondheid (Wpg).

3.1 Financiële stand van zaken maatwerkvoorzieningen jeugd 2026:

Hieronder ziet u de financiële prognose voor het jaar 2026 voor de uitgaven voor de maatwerkvoorzieningen Jeugd. Deze prognose is gebaseerd op de afgegeven beschikkingen en de ingediende facturen.

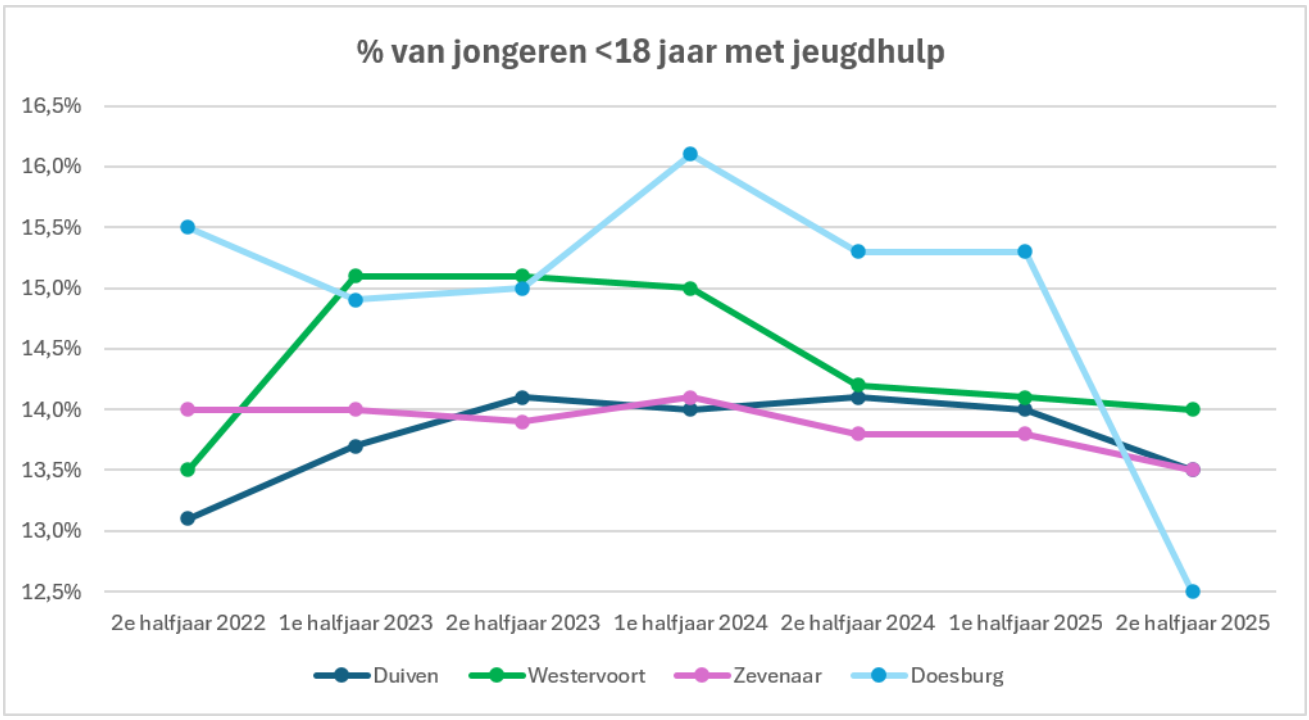
Toelichting afbeelding: na afloop van ieder kwartaal wordt de prognose van de uitgaven over het hele jaar opnieuw berekend. De prognose wordt dus ieder kwartaal bijgesteld. De maximale mogelijke afwijkingen t.o.v. het 1e kwartaal worden weergegeven met een marge bovengrens en een marge ondergrens. Deze grenswaardes zijn gebaseerd op ervaringen uit voorgaande jaren.
De prognose wordt vergeleken met de begroting. Het bedrag van de begroting bestaat uit de primaire begroting (= bedrag begin van het jaar) plus de wijzigingen van de voorjaarsnota, najaarsnota en de circulaires.

Bij de huidige prognose zijn de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen jeugd € 70.000 hoger dan begroot. Het verschil met de uitgaven in 2025 is € 500.000 hoger. Dit wordt veroorzaakt door de autonome ontwikkelingen. Hieronder vallen prijsstijgingen en hogere uitgaven door een aantal zware voorzieningen die zijn ingezet.

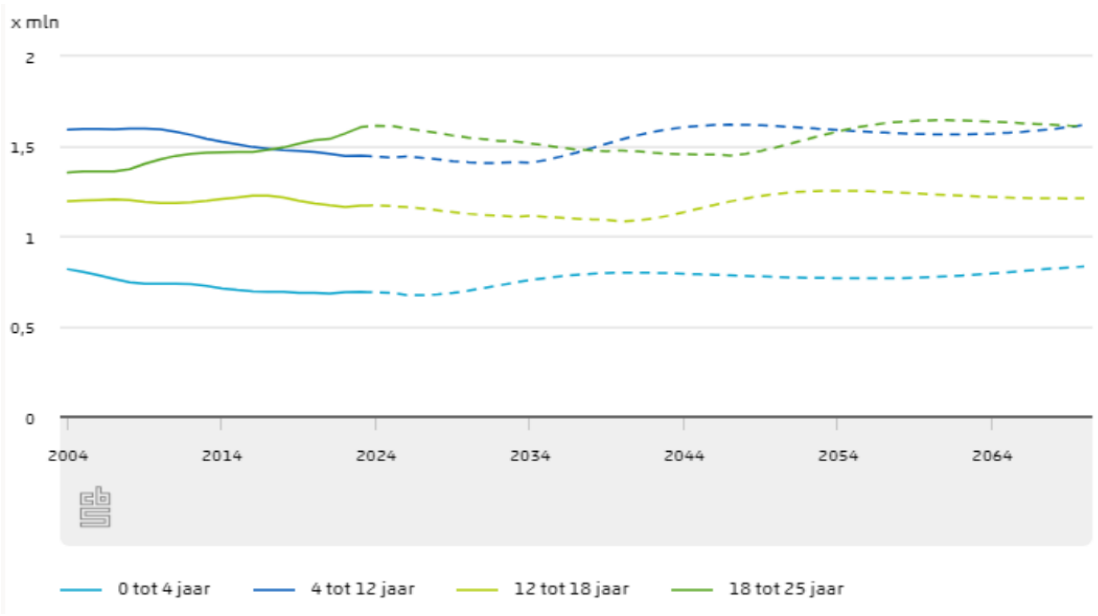
3.2 Aantal cliënten Jeugdwet

Hieronder ziet u een grafiek met het aantal jongeren dat jeugdhulp heeft gehad per half jaar. De grafiek laat het aantal zien als % van het totaal aantal jongeren jonger dan 18 jaar in de gemeente. Het gaat om hulp zoals bedoeld in de Jeugdwet en in natura is geleverd door de zorgaanbieder. Denk bijvoorbeeld aan dyslexiebehandeling en individuele begeleiding.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

3.3 Voorspelling jeugd

Bron: Jaarrapport jeugdmonitor 2024

Volgens de recentste prognose van het CBS zal het aantal jongeren de komende jaren dalen tot een kleine 4,8 miljoen in 2031. De grotere generatie kinderen van voor of rond 2000 passeert de 24 jaar en stroomt uit. Daarna wordt een stijging verwacht tot 5,2 miljoen jongeren in 2055, omdat vanaf dan het aantal kinderen dat jaarlijks geboren wordt naar verwachting weer toeneemt (de kinderen van de grotere generaties van rond 2000).

3.4 Onderwijs: thuiszitters

Thuiszitters		
	2024-2025	2023-2024
	Aantal	Aantal
Niet ingeschreven op een school	3	0
Wel ingeschreven op een school, maar een periode van ten minste 4 weken aaneengesloten thuis	2	5
Vrijgesteld van leerplicht door psychische en/of lichamelijke belemmeringen	5	3
Totaal	**10**	**8**

Er waren in schooljaar 2024-2025 10 thuiszitters bekend bij RBL (Regionaal Bureau Leerlingzaken) die woonachtig zijn in Westervoort. Een ‘thuiszitter’ is een leerling die staat ingeschreven op een school, maar een periode van ten minste 4 weken aaneengesloten thuis zit, of een leerling die niet staat ingeschreven op een school, of een leerling die is vrijgesteld van leerplicht door psychische en/of lichamelijke belemmeringen. In schooljaar 2023-2024 ging het om 8 thuiszitters. De groei heeft deels te maken met de tijdelijke aannamestop op de Internationale Schakelklas (ISK) voor nieuwkomers van 12-18 jaar gedurende dat schooljaar. Hierbij hebben nieuwkomersleerlingen moeten wachten op een onderwijsplek.

In het voorjaar van 2026 was er in de media veel aandacht voor een uitspraak van de Hoge Raad over vrijstellingen van schoolinschrijving op basis van geloofs- of levensovertuiging. Dit is een vrijstelling van inschrijving op een school die ouders kunnen krijgen als geen enkele school in de buurt past bij hun geloof of levensovertuiging. De Hoge Raad oordeelde dat deze vrijstelling voortaan niet meer mogelijk is als er binnen de wettelijke afstand een openbare school beschikbaar is. In onze gemeente waren in schooljaar 2024-2025 geen vrijstellingen op deze grond van kracht.

3.5 Tekstuele toelichting lijn 2 Gezond en veilig opgroeien

Wat zijn de successen?

We blijven voortdurend inzetten op voldoende preventief aanbod in de gemeente voor jeugdigen en hun ouders. Het afgelopen jaar hebben we ons gericht op het versterken van de Kansrijke Start Coalitie. Deze is uitgebreid met expertise door het toevoegen van bestaanszekerheid. Er wordt gewerkt aan het uitwisselen van advies en de samenwerking bevorderd doormiddel van MDO's. Daarnaast is de Speelmorgen opgezet en van start gegaan. Dit initiatief biedt ouders met jonge kinderen (0 tot 4 jaar) en ouders in spe de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, hun netwerk te versterken en ervaringen uit te wisselen, terwijl kinderen kunnen spelen.

Als onderdeel van de integrale aanpak van jeugd en veiligheid is er vorig jaar oktober gestart met een pilot. De pilot is bedoeld om zorg-, veiligheids- en maatschappelijke partners samen te laten werken aan het vroegtijdig signaleren van risico's op jeugdcriminaliteit. De pilot richt zich momenteel op leerlingen van het Candea College en vormt de basis voor verdere ontwikkeling naar een bredere aanpak voor de gemeenten Duiven & Westervoort. Verder werken de betrokken partners aan een convenant waarin afspraken over samenwerking, rollen en informatiedeling worden vastgelegd. De eerste stappen zijn dus werkelijk gezet en het doel is om in het eerste kwartaal van 2027 de pilot gezamenlijk te evalueren en door te ontwikkelen naar een werkbaar en duurzaam proces.

Binnen de jeugdhulpregio Centraal Gelderland werken we actief aan uniforme werkprocessen. Als belangrijke mijlpaal heeft de werkgroep Sterk Lokaal Team de gezamenlijke visie ‘Regie in het sociaal domein’ opgesteld. Deze visie ondersteunt de implementatie van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de inrichting van het sterke lokale team door de verschillende regierollen en verantwoordelijkheden helder te beschrijven. Deze afbakening versterkt de onderlinge samenwerking en de positie van de gemeentelijk regisseur.

Sante Partners is gestart met een pilot voor de inrichting van het maatschappelijk werk op scholen. Aanmeldingen worden centraal aangenomen en verdeeld, waardoor een evenwichtiger werkverdeling ontstaat. Daarnaast geeft deze werkwijze beter inzicht in de aard van de hulpvragen, wat het mogelijk maakt gerichter collectieve trainingen te organiseren.

Wat zijn de uitdagingen?

Hoewel we de opbrengsten van ons preventieve aanbod beter inzichtelijk willen maken, is het de afgelopen periode nog niet gelukt om te starten met de doorontwikkeling van datagedreven werken. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt voor de komende periode.
Daarnaast blijft de schoolaanwezigheid van jongeren onze aandacht vragen. We onderhouden hierover nauw contact met de leerplichtambtenaren en volgen de ontwikkelingen op de voet.
Ook de wachtlijsten binnen de jeugdhulp vragen onverminderd aandacht. We zetten gerichte acties uit met onze partners om deze wachttijden terug te dringen.

Tot slot brengt de implementatie van het Sterk Lokaal Team een grote verandering met zich mee voor alle betrokken teams. Vanwege de complexiteit en het tempo zijn we deze periode gestart met een projectmatige en gefaseerde uitrol.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
Het komende halfjaar gaan we verder met de uitwerking van de eerste fase van het project Sterk Lokaal Team. In deze fase richten we ons op het ontwikkelen en implementeren van een centrale triage en een Sterk Lokaal Team dat zich richt op meervoudige en complexe hulpvragen. Daarnaast worden er gerichte acties in gezet om de bestaande wachtlijsten voor jeugdhulp terug te dringen.

Daarnaast lopen een aantal zaken door. We blijven inzetten op het versterken van bestaande netwerken met onze partners en de sociale basis. Zo zetten we bijvoorbeeld in op het verbeteren van de samenwerking met de huisartsen in de gemeente. In het kader van Kansrijke Start organiseren we een netwerkbijeenkomst voor professionals om kennis en ervaringen te delen.

Om bestaanszekerheid nadrukkelijker te verbinden aan de preventieve ondersteuning van gezinnen zijn de netwerkpartners binnen de jeugdhulp uitgenodigd om deel te nemen aan het Armoedeplatform. Tijdens deze bijeenkomst wordt aandacht besteed aan de impact van geldzorgen op gezinnen en de ontwikkeling van kinderen.

In de regio wordt gewerkt aan de nieuwe regiovisie Jeugd, die de strategische koers voor de komende jaren uitzet. Na intensieve gesprekken met samenwerkingspartners is de visie inhoudelijk verder geconcretiseerd. De actieve betrokkenheid van deze partners zorgt voor een breed gedragen visie, waarvan de eerste conceptversie in het najaar wordt verwacht.

4. Beschermd thuis (lijn 3)

Deze lijn omvat de ondersteuning die geboden wordt aan mensen met een psychische kwetsbaarheid en/of psychosociale problemen. Wettelijk kader van deze lijn: Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz), Wmo.

4.1 Gegevens beschermd thuis

Westervoort	2022	2023	2024	2025
Aantal inwoners met een indicatie voor Beschermd wonen (Wmo) (Bron: Gemeentelijke administratie registratie Arnhem)	(onbekend)	4	3	10
Aantal inwoners met een indicatie voor Wmo Ambulante begeleiding specialistisch 19-65 jaar (Bron: Gemeentelijke administratie)	159	174	202	203
Aantal inwoners dat gebruik maakt van zorgbemiddeling/bemoeizorg (Bron: Gemeentelijke administratie)	39	46	23	27
Aantal structurele deelnemers Connection Westervoort en Duiven samen	(onbekend)	180	140	140
Aantal meldingen WVGGZ (Bron: VGGM)	2	1	0	0
Aantal crisismeldingen WVGGZ en Wet zorg en dwang (Bron: VGGM)	0	2	1	2

Aantal mensen met een indicatie beschermd wonen: dit is het aantal mensen met GGZ problematiek die beschermd wonen.

Aantal mensen met een indicatie voor begeleiding specialistisch: dit zegt iets over de inwoners van Westervoort die een vorm van specialistische begeleiding hebben in de thuis situatie. Deze mensen hebben ondersteuning en begeleiding nodig om het leven in de thuissituatie aan te kunnen. Denk aan ondersteunen bij het plannen en organiseren van de dag. Ondersteuning bij het omgaan met spanningen in de thuissituatie.

Aantal inwoners dat gebruik maakt van zorgbemiddeling/bemoeizorg: dit zijn mensen die in een zeer kwetsbare situatie verkeren zoals mensen met verward gedrag, mensen in vervuilde woningen, mensen die voor overlast zorgen, mensen met een dreigend woninguitzetting en mensen die zorg mijden.

Aantal deelnemers van Connection: Herstelgemeenschap Connection richt zich op mensen met een psychische kwetsbaarheid. Zij kunnen deelnemen aan laagdrempelige ontmoetingsmogelijkheden, dagactiviteiten en ze kunnen gebruik maken van laagdrempelige ondersteuning.

Aantal meldingen Wvggz (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg): dit zijn meldingen die gedaan worden over inwoners bij wie een psychische stoornis leidt tot gedrag dat ernstig nadeel (gevaar) veroorzaakt voor henzelf of voor anderen. Op basis van deze melding wordt een onderzoek ingesteld of er hulp nodig is en dit onderzoek kan mogelijk leiden tot een verplichte opname.

Aantal crisismaatregelen: de crisismaatregel in de Wvggz is een beslissing van de burgemeester waarmee verplichte zorg toegepast kan worden. Dit is in een crisissituatie waarin snel ingegrepen moet worden vanwege onmiddellijk dreigend ernstig nadeel. Een crisismaatregel is maximaal drie werkdagen geldig.

4.2 Tekstuele toelichting lijn 3 Beschermd thuis

W*at zijn de successen?*
In de Liemers werken GGNet, welzijnsstichtingen, huisartsen, zorgverzekeraar Menzis en de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar samen binnen het Mentale gezondheidsnetwerk de Liemers, gefinancierd met transformatiegelden van de Achterhoek.
Door verkennende gesprekken worden inwoners sneller en passender geholpen en is doorverwijzing naar de GGZ-wachtlijst niet altijd nodig. Deze gesprekken worden in Westervoort gedaan door Santé en een ervaringsdeskundige van GGNet en een GZ psycholoog.
Het project Sterk Lokaal Team beschikt over een ervaren projectleider. Met het vastgestelde plan van aanpak is de eerste uitvoeringsfase gestart.

Een aantal deelnemers van de herstelacademie Connection is actief als gediplomeerd ervaringswerker in de wijk.

Wat zijn de uitdagingen?
De onzekerheid over de doordecentralisatie van beschermd wonen maakt het lastig om structureel beleid te ontwikkelen.

Daarnaast signaleren sociaal werkers, zorgconsulenten en politie dat de problematiek van mensen met onbegrepen gedrag complexer wordt, waarbij zorg- en veiligheidsvraagstukken steeds vaker samenkomen.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
De ontwikkeling van het sterk lokaal team integreert zorg en veiligheid vanaf de basis. In de eerste fase van deze ontwikkeling worden werkprocessen en de inzet bij complexe hulpvragen verhelderd en wordt de samenwerking tussen zorg en veiligheid versterkt.

De woonzorgvisie besteedt expliciet aandacht aan de huisvesting van inwoners met een behoefte aan beschermd wonen.

In afstemming met de Liemerse gemeenten bouwen partners en gemeenten lokale expertise voor de aanpak van onbegrepen gedrag verder uit en delen deze actief. Daarnaast wordt in de Liemers gewerkt aan een samenhangende herstelgemeenschap voor mensen met een psychische kwetsbaarheid waarbij aandacht is voor de steeds zwaarder wordende doelgroep. Samen met

Herstelgemeenschap Connection ontwikkelen partners en gemeente aanvullende ondersteuning voor inwoners met extra behoeften, met als doel blijvende participatie.

Op regionaal niveau geven gemeenten gezamenlijk uitvoering aan het inkooptraject beschermd wonen en beschermd thuis en wordt gestart met een pilot kort verblijf. De regio gemeenten verkennen gezamenlijk hoe zij de samenwerking verder kunnen verdiepen en structureel kunnen vormgeven. Ook wordt gekeken hoe de financiële afspraken op het gebied van beschermd wonen, beschermd thuis in de regio structureel gemaakt kunnen worden.

5. Integratie en vluchtelingen (lijn 4)

Deze lijn betreft de ondersteuning die geboden wordt aan mensen die in onze gemeente integreren. Wettelijk kader van deze lijn: Wet Inburgering, Spreidingswet en WMO.

5.1 Gegevens integratie en vluchtelingen

Overzicht huisvesting vergunninghouders (peildatum 01-08-2026)

Gemeente	Stand op 1 januari 2026	Taakstelling 1e helft 2026	Taakstelling 2e helft 2026	Realisatie t/m juli 2026	Achterstand realisatie tot 1 januari 2027
Doesburg	-10	9	10	4	5
Duiven	34	21	23	19	59
Westervoort	9	13	14	28	8
Zevenaar	7	38	41	30	56

Bron: Rijksoverheid

Bovenstaande tabel maakt inzichtelijk of er sprake is van een voor- of achterstand in de taakstelling ten opzichte van de realisatie. Op 1 januari 2026 is er een achterstand van 9 statushouders. Voor dit jaar heeft gemeente Westervoort een taakstelling van totaal 27 statushouders. Dit jaar zijn er t/m juli 28 gerealiseerd, waardoor er vanaf 1 augustus 2026 nog 8 plaatsingen gerealiseerd dienen te worden.

5.2 Tekstuele toelichting lijn 4

Wat zijn de successen?

De gemeenten in de regio hebben een integrale koers uitgezet waarin maatschappelijke begeleiding, inburgering en participatie structureel met elkaar zijn verbonden. Deze koers is breed gedragen en biedt houvast voor programmatische sturing. Het Refugee Team blijft de maatschappelijke begeleiding de komende jaren uitvoeren voor de gemeenten Duiven, Westervoort en vanaf 1 januari 2026 ook voor Zevenaar.

Voor meer informatie over het Refugee team, zie https://refugeeteam.nl/

De gemeente doet mee in de regionale samenwerking met de gemeenten Arnhem, Zevenaar, Rheden, Overbetuwe en Lingewaard op het gebied van taallessen. Daarnaast is er een stevig netwerk van betrokken partners, waaronder Santé Partners, de GGD, onderwijsinstellingen en maatschappelijke organisaties.

1Stroom is in samenwerking met gemeente Zevenaar en de RSD de Liemers de werkprocessen van inburgering aan het herzien. Zo zijn de eerste stappen gemaakt richting efficiëntere inrichting van het proces rondom reiskosten, wat veel omslachtig werk in de uitvoering vermindert. De formatie van de inburgeringsconsulenten is op orde gebracht. Er is eerder dit jaar een nieuwe inburgeringsconsulent gestart binnen 1Stroom, en de bestaande formatie is uitgebreid in het aantal inzetbare uren.

Wat zijn de uitdagingen?

In het komend jaar zal de Onderwijsroute binnen inburgering opnieuw moeten worden aanbesteed. Wegens uitval van de regionaal contractmanager vanuit de MGR verliep de opstart van de aanbesteding moeizaam. Nu er vervanging gestart is, zal het de komende periode veel aandacht vragen om de verloren tijd in te halen en onderwijsroute aan te besteden.

Bij het herzien van de werkprocessen, is de conclusie getrokken dat de Wet Inburgering 2021 en de Participatiewet geregeld wrijving veroorzaken. De Participatiewet is gericht op zo spoedig mogelijk vanuit de uitkering richting betaald werk gaan, waar de Wet Inburgering 2021 zich richt op inburgering over de periode van drie jaar. Welke wet wanneer voorrang heeft, is niet altijd duidelijk. Dit is echter een bekende landelijke uitdaging. Voor de komende periode wordt het een uitdaging om hier een lijn in te zoeken.

Het behalen van de taakstelling is in Westervoort in Q1 goed gelukt. De achterstand op de taakstelling is zelfs grotendeels weggewerkt. Toch blijft het behalen van de taakstelling een aandachtspunt, met name omdat de doorstroom op de woningmarkt en de bouw van nieuwe woningen beperkt blijft. Er is in Q1 en 2 gewerkt aan het concept woningdelen samen met de partners Vivare en het Refugee Team. De komende periode wordt het een uitdaging om het woningdelen succesvol op te starten.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
Het komende half jaar wordt de onderwijsroute aanbesteed. Ook wordt er ingezet op verlenging van de huidige contracten van het aanbod van de B1-route en de Z-route. Deze routes zijn landelijk voorgeschreven, waarbij de B1 gericht is op het begrijpen van taalniveau B1 om aan het werk te komen en de Z-route gericht is op het vergroten van de zelfstandigheid van de inwoner. Er wordt gemonitord of de huidige formatie op de uitvoering van inburgering voldoende is. Daarnaast zijn het herzien van de werkprocessen en het behalen van de taakstelling uitdagingen waarmee we aan de slag blijven.

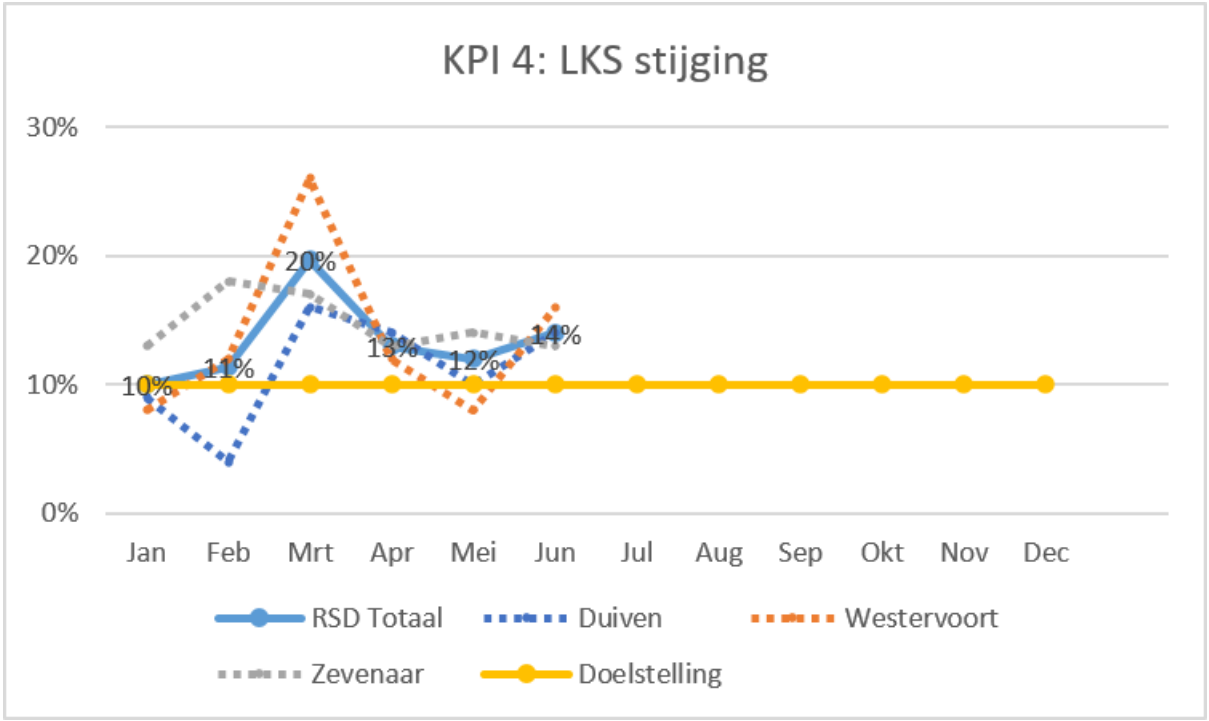
6. Dagelijkse basis op orde (lijn 5)

Ondersteuning die geboden wordt aan inwoners om het dagelijks leven op orde te hebben of te krijgen. Wettelijk kader van deze lijn: Participatiewet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

Ontwikkelpunten (02)
Voor deze lijn worden nog financiële gegevens over de participatiewet toegevoegd. Verder moet nog nader bepaald worden welke gegevens voor deze lijn worden opgenomen.

6.2 Financiële stand van zaken Participatiewet

Toelichting grafiek LKS:
Onderstaande grafiek toont de groei van het aantal inwoners dat middels loonkostensubsidie (LKS) aan het werk is. Indien mogelijk is dit de opstap naar regulier betaald werk. Als dat niet binnen de mogelijkheden ligt wordt getracht de loonwaarde van de inwoner zoveel mogelijk te vergroten om de kansen binnen het beschutte werk te vergroten. De groei in Westervoort fluctueert. Op dit moment zijn 57 inwoners van Westervoort met Loonkostensubsidie aan de slag. Omdat het om een relatief kleine groep gaat, hebben kleine wijzigingen in het aantal, percentueel een grote verandering.
We hebben begin 2026 aan de RSD de opdracht gegeven meer op LKS in te zetten, omdat de RSD ten opzichte van de landelijke trend achter bleef, maar ook omdat we meer mensen naar een beschutte werkplek willen leiden. Dat lijkt zijn vruchten af te werpen. Naast dat dit zowel voor inwoner als financieel voor de gemeente voordelen heeft, verandert de inrichting van de financiële compensatie voor beschut werk vanaf 2028. Om aan de voorwaarden daarvoor te voldoen, zullen nog een behoorlijk aantal inwoners naar beschut werk geleid moeten worden. Daarom wordt er samen met de collega's van economie gekeken naar mogelijkheden om in het reguliere bedrijfsleven meer plekken voor beschut werk te creëren.

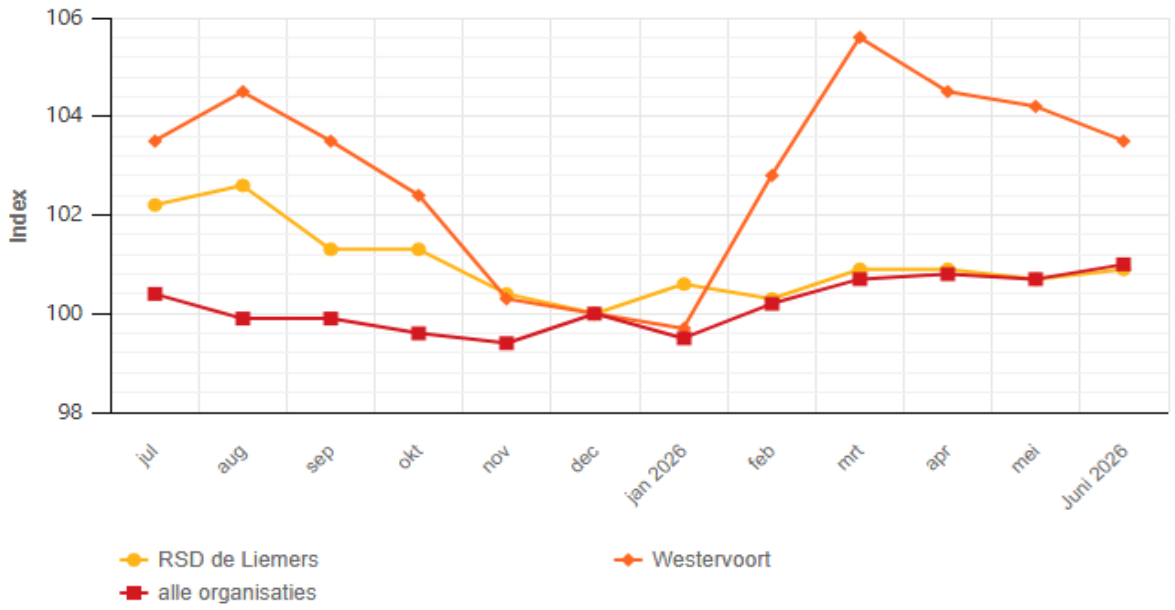
Bron: RSD maandrapportage t/m juni 2026

6.3 Aantal cliënten Participatiewet

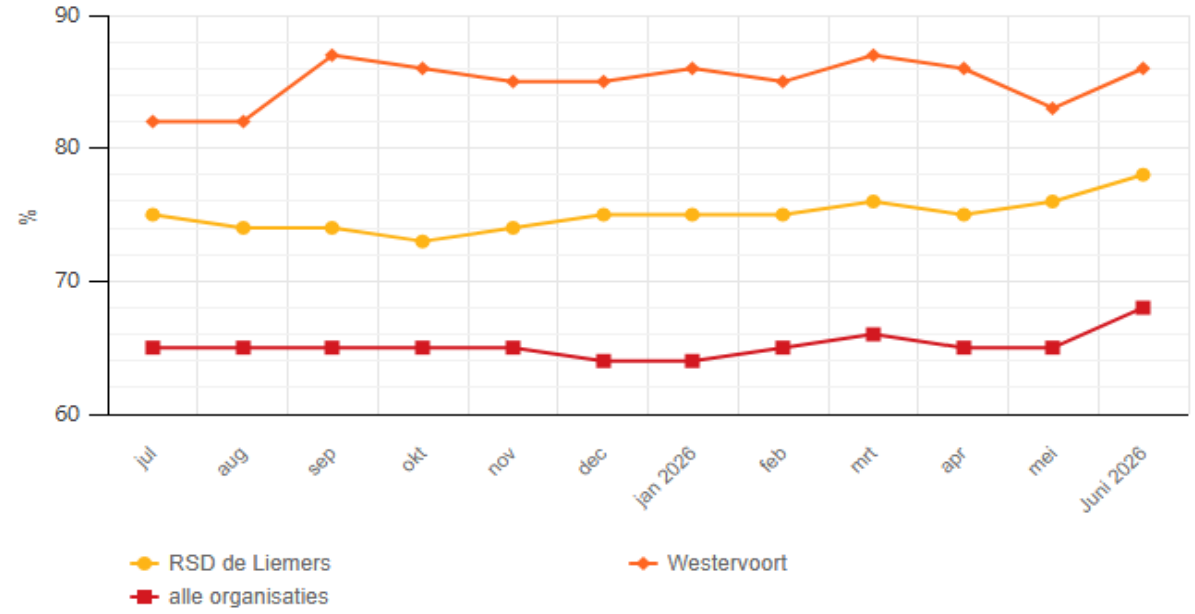
Ontwikkeling BUIG-volume (<100 = bestandsdaling; >100 = bestandstoename). Met ingang van januari 2026 is de Volume-Index aangepast naar het ijkpunt december 2025 waardoor er vanaf Q1 een ander beeld is dan in de monitor Q4 2025. We zien dat het aantal mensen met een uitkering op grond van de Participatiewet in Westervoort sinds januari snel steeg (een werkelijke toename van elf inwoners), maar nu gestaag weer afneemt.

De grafiek Percentage personen met een voorziening ten opzichte van de BUIG, toont het percentage inwoners, die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, waarbij een re-integratietraject loopt. Hieruit volgt dat Westervoort ver boven de benchmark zit en er dus een veel hoger percentage in een traject naar (beschut) werk zit.

Grafiek: Volume BUIG index t.o.v. december 2025

Grafiek: Percentage personen met een voorziening t.o.v. aantal uitkeringen BUIG

Bron: Divosa Benchmark Werk & Inkomen

6.4 Tekstuele toelichting lijn 5 Dagelijkse basis op orde

Wat zijn de successen?
Bij de RSD de Liemers leggen we de focus op werk, het aantal uitkeringsgerechtigden in de Liemerse gemeenten daalt daardoor nog altijd. De afname wordt wel steeds kleiner en de verwachting is dat het aantal uitkeringsgerechtigden in de tweede helft van dit jaar iets zal stijgen. De instroom in lager dan de uitstroom. We zetten maximaal in op participatie van de inwoner. Als (beschut) werk niet lukt, kijken we naar andere mogelijkheden.

Activerend werk is een integrale voorziening die vanuit de Wmo ingezet kan worden om inwoners op een laagdrempelige manier te laten participeren in de samenleving, met als mogelijk perspectief een stapsgewijze doorstroom naar betaald werk. De uitkomsten van een traject in activerend werk kunnen uiteenlopen: van toegenomen zelfredzaamheid en een verminderde ondersteuningsbehoefte, tot een vergroting van de arbeidsmogelijkheden en uiteindelijk een betaalde baan.

Om meer inwoners te bereiken, hebben we eerder een gerichte informatiecampagne opgezet en de website van Activerend Werk vernieuwd. De site biedt nu een overzichtelijk aanbod van alle aanbieders én inspirerende filmpjes met succesverhalen van deelnemers. Deze verbeteringen dragen bij aan de zichtbaarheid van activerend werk, zowel voor inwoners als voor potentiële aanbieders. We merken dat dit zijn vruchten afwerpt: het aantal aanmeldingen voor activerend werk neemt toe. Buurgemeenten kijken inmiddels mee en bereiden zich voor om Activerend werk in te gaan zetten.

Wat zijn de uitdagingen?
Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is er een groep uitkeringsgerechtigden die lastig op de arbeidsmarkt komt. De vraag in het bedrijfsleven is anders dan deze groep te bieden heeft. We zoeken naar mogelijkheden om voor deze groep passende trajecten aan te kunnen bieden, ook voor diegenen die een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt hebben. We zoeken naar manieren om in het reguliere bedrijfsleven meer beschutte werkplekken te creëren en vragen aandacht voor meer taakgerichte functies.

We zien kansen om het doorgroeipotentieel van activerend werk sterker te benutten. Een belangrijk voordeel van activerend werk is dat inwoners laagdrempelig kunnen instromen op één werkplek en van daaruit kunnen doorgroeien richting regulier werk. Bij de inzet van deze voorziening willen we meer nadruk leggen op dit ontwikkelperspectief.

Wat gaan we het komende half jaar doen?
We zetten ons in om een volledige route richting participatie/arbeidsmarkt aan te bieden aan de groep uitkeringsgerechtigden die een grote(re) afstand hebben tot de arbeidsmarkt of die moeilijker op de arbeidsmarkt komen doordat hun potentie (nog) niet aansluit bij de vraag. In samenwerking met de regio proberen we ontwikkelpaden op te zetten. Door breder samen te werken kunnen we gezamenlijk een grotere groep inwoners van de gemeenten stappen laten zetten in participatie of (beschut) werk. Het Regionaal Werkcentrum, dat inmiddels van start is, speelt daar een belangrijke rol in. Doordat het aanbod van verschillende gemeenten regionaal inzichtelijk is, worden inwoners makkelijker buiten de gemeentegrenzen geplaatst. Zo is onlangs een inwoner uit Duiven via deze nieuwe weg op zijn ‘droombaan’ in Didam gestart, een prachtige samenwerking tussen verschillende sociale diensten.

Activerend werk is een van de voorzieningen die we willen inzetten om dit doel te bereiken. Om dit effectief te realiseren, is het essentieel dat alle betrokken partijen hier actief op sturen. De

beleidsafdeling heeft hierin een belangrijke taak: het geven van duidelijke richting, het stellen van kaders en het bevorderen van samenwerking tussen de uitvoerende partners.